

prima instanță: (judecătoria Centru mun. Chișinău) N. Mămăligă,
instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) N. Cimpoi, N. Simciuc, V. Pruteanu

DECIZIE

07 iunie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței,
judecători

Ala Cobăneanu
Ion Druță
Dumitru Mardari

examinînd recursul declarat de avocatul Dorel Țurcan în interesele Manuelei Barzan,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Oficiul Teritorial al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Chișinău, intervenient accesoriu Barzan Manuela privind contestarea actului administrativ și cererea de chemare în judecată înaintată de Asociația de Coproprietari în Condominiu nr.55/319 împotriva Consiliul mun. Chișinău privind contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Barzan Manuela ca depusă în afara termenului legal,

c o n s t a t ă :

La 17 august 2015 Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Consiliului municipal Chișinău, intervenient accesoriu Barzan Manuela solicitînd anularea Deciziei Primăriei municipiului Chișinău nr.3/45-59 din 19 mai 2015 cu privire la darea în locațiune a unor încăperi din str.31 August 1989, 58 lit. A (subsol) Manuelei Barzan.

În motivarea pretențiilor formulate a indicat că, Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat a efectuat controlul sub aspectul legal al dispoziției emise potrivit prevederilor art.64 din Legea nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală și a constatat că Decizia Primăriei municipiului Chișinău nr.3-45-59 din 19 mai 2015 cu privire la darea în locațiune a unor încăperi din str.31 August 1989, 58 lit. A (subsol) Manuelei Barzan, contravine prevederilor art.77 alin.2), 3), 5) al Legii nr.436-XVI din 28 decembrie 28 decembrie 2006 privind administrarea publică locală.

Menționează că, Consiliul municipal Chișinău la emiterea deciziei nu a ținut cont de prevederile legale, și anume nu a organizat licitație publică așa cum prevede legea.

La 07 octombrie 2015 Asociația de Coproprietari în Condominiu nr.55/319 s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva Consiliul

mun. Chișinău solicitând anularea Deciziei Primăriei municipiului Chișinău nr.3/45-59 din 19 mai 2015 cu privire la darea în locațiune a unor încăperi din str.31 August 1989, 58 lit. A (subsol) Manuelei Barzan.

În motivarea acțiunii a reiterat că, blocul locativ nr.58 din str. 31 August 1989, mun. Chișinău aparține Asociației de Coproprietari în Condominiu 55/319, care este unicul titular de drept, care poate dispune prin decizia adunării membrilor asociației darea chirie sau vinderea bunurilor imobile care fac parte din condominiu.

Susține că prin cerere prealabilă a notificat Primăria municipiului Chișinău despre ilegalitatea deciziei și a solicitat abrogarea actului administrativ vizat, însă Primăria municipiului Chișinău prin răspunsul din 25 septembrie 2015 a reiterat că nu există temeiuri de abrogare a deciziei.

Relevă reclamantul că, autoritatea publică locală a admis o abatere gravă de la legislația în vigoare și o ocupațiune frauduloasă a încăperilor din proprietatea membrilor asociației.

Prin încheierea judecătorei Centru mun. Chișinău din 11 februarie 2016 s-a conexasat într-un singur proces cauza civilă nr.3-1685/15 înaintată de Asociația de Coproprietari în Condominiu nr.55/319 împotriva Consiliul mun. Chișinău privind contestarea actului administrativ cu cauza civilă nr.3-1328/15 înaintată de Oficiul Teritorial al Cancelariei de Stat împotriva Consiliului mun. Chișinău, intervenient accesoriu Barzan Manuela privind contestarea actului administrativ.

Prin hotărârea judecătorei Centru mun. Chișinău din 09 septembrie 2016, cererile de chemare în judecată înaintate de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și Asociația de Coproprietari în Condominiu nr.55/319 au fost admise.

S-a anulat decizia Consiliului municipal Chișinău nr.3/45-59 din 19 mai 2015 cu privire la darea în locațiune a unor încăperi din str.31 August 1989, 58 lit. A (subsol) Manuelei Barzan.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 13 octombrie 2016, Barzan Manuela a declarat apel solicitând, admiterea apelului, casarea hotărârii judecătorei Centru mun. Chișinău din 09 septembrie 2016 și emiterea unei noi decizii de respingere a cererilor de chemare în judecată înaintate de Oficiul Teritorial Chișinău al Cancelariei de Stat și Asociației de Coproprietari în Condominiu 55/319.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016, s-a restituit cererea de apel declarată de Barzan Manuela, ca fiind depusă în afara termenului legal.

La 11 ianuarie 2017 avocatul Dorel Țurcan în interesele Manuelei Barzan, a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016, solicitând, admiterea cererii de recurs, casarea încheierii recurate și restituirea pricinii spre rejudecare.

Recurentul a reiterat că nu este de acord cu încheierea instanței de apel, iar temeiul de drept al recursului este art.432, alin.(3), lit.c) din Codul de procedură civilă, care statuează expres că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată.

Invocă că, pricina în fond a fost examinată în lipsa intervenientului accesoriu, care nu a fost citat legal. Prin telegramă a solicitat instanței amânarea ședinței de judecată din 18 august 2016, asupra căreia instanța nu s-a expus, iar ulterior

intervenientul accesoriu nu a fost citat și hotărârea judecătorească a fost examinată atât în lipsa acesteia cât și a reprezentantului ei.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că, Curtea de Apel Chișinău a emis încheierea la 08 decembrie 2016.

Potrivit scrisorii de comunicare copia încheierii a fost expediată părților la 12 decembrie 2016 (f.d.139), însă la materialele cauzei lipsește dovada recepționării acesteia de către părți.

Potrivit prevederilor art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cererea de recurs a fost depusă la 11 ianuarie 2017, respectiv recursul se consideră depus în termenul prevăzut de art.425 din Codul de procedură civilă.

Examinînd materialele dosarului, încheierea recurată prin prisma motivelor din recurs Colegiul consideră că recursul urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen

Materialele cauzei atestă că la caz, dispozitivul hotărîrii judecătorești Centru mun. Chișinău a fost emis la 09 septembrie 2016.

La 19 septembrie 2016 instanța a expedat în adresa întreprinderii accesoriu Barzan Manuela copia dispozitivului (f.d.104).

Barzan Manuela a declarat cerere de apel la 13 octombrie 2016, împotriva hotărîrii judecătorești Centru mun. Chișinău din 09 septembrie 2016.

În conformitate cu art.362 alin.(1) Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, reieșind din norma citată mai sus termenul legal de declarare a apelului, pentru apelant ***a expirat la 09 octombrie 2016.***

Prin urmare, soluția instanței de apel este legală și întemeiată, or Barzan Manuela declarînd apel, la 13 octombrie 2016 urma să solicite și repunere în termenul de declarare a apelului.

Potrivit prevederilor art.362 alin. (2) Codul de procedură civilă termenul de apel se întrerupe prin decesul participantului la proces care avea interes să facă apel sau prin decesul mandatarului căruia i se comunicase hotărîrea. În astfel de cazuri, se face o nouă comunicare la locul deschiderii succesiunii, iar termenul de apel începe să curgă din nou de la data comunicării hotărîrii. Pentru moștenitorii incapabili și pentru cei limitați în capacitatea de exercițiu sau pentru cei dispăruți fără urmă termenul curge din ziua în care se numește tutorele sau curatorul.

(3) Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

Respectiv, conform prevederilor art. 116 Codul de procedură civilă repunerea în termen este posibilă în caz dacă se depune cerere de către persoana, care a omis acest termen din motive întemeiate cu anexarea probelor, ce argumentează această cerere.

Colegiul reține că, Barzan Manuela în cazul în care a declarat apel în afara termenului de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, considerînd că din motive întemeiate a fost în imposibilitate de a se adresa în termen, *urma să solicite instanței de apel repunerea în termenul de declarare a apelului*, odată cu celelalte solicitări.

Instanța de recurs notează că, instanța de apel, corect a concluzionat despre restituirea cererii de apel declarată de Barzan Manuela, deoarece apelantul a omis termenul legal de contestare a hotărârii și *nu a solicitat repunerea în termen*.

Instituția repunerii în termen este condiționată de formularea unei cereri în acest sens, de către partea interesată, întrucât nu există o dispoziție legală expresă, care să abiliteze instanța de judecată să se pronunțe din oficiu.

Cu referire la argumentul recurentului precum că nu a fost citat legal pentru ședința de judecată din 09 septembrie 2016 Colegiul îl consideră neîntemeiat, or în cadrul examinării pricinii în instanța de fond atât intervenientul accesoriu cît și avocatul acesteia au fost citați legal, au cunoscut despre examinarea litigiului, participând la ședințele de judecată din 20 aprilie 2016 și 01 august 2016.

Ședința de judecată din 01 august 2016 a fost amânată pentru 19 august 2016.

Pentru ședința de judecată din 19 august 2016, reprezentantul intervenientului accesoriu Barzan Manuela, avocatul Țurcan Dorel a depus cerere de amînare a ședinței de judecată invocând motivul deplasării peste hotarele țării. Instanța a admis demersul și a amânat ședința pentru 09 septembrie 2016.

Potrivit prevederilor art.102 Codul de procedură civilă alin.(4¹) participanții la proces înștiințați în mod legal o dată nu pot invoca necitarea lor pentru efectuarea actelor de procedură la o dată ulterioară.

Prin urmare, potrivit normei citate instanța nu era obligată să citeze repetat participantul la proces și să-l informeze despre data amînării ședinței de judecată, Barzan Manuela fiind parte cointeresată în proces urma să depune toată diligența necesară pentru protejarea drepturilor procesuale.

Potrivit art. 6 § 1 din Convenție orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil a cauzei sale, de către o instanță, care va hotărî asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil.

Noțiunea „*drepturi și obligații cu caracter civil*” nu poate fi interpretată doar printr-o trimitere la dreptul intern al statului pârât; este vorba de o noțiune „*autonomă*”, care reiese din Convenție. Art. 6 § 1 se aplică indiferent de calitatea părților sau de natura legislației de reglementează modul de stabilire a „*contestației*” și a autorității competente să judece (*Georgiadis împotriva (Greciei, pct. 34)*).

Potrivit jurisprudenței CtEDO Contestația poate avea, ca obiect atât existența dreptului, cît și întinderea sa sau modalitățile de exercitare (*Bentham împotriva Țărilor de Jos, pct. 32*).

Dreptul de acces la instanță trebuie să fie „*concret și efectiv*” (*Bellet împotriva Franței pct. 38*). Efectivitatea dreptului de acces impune ca un individ „să beneficieze de a posibilitate clară și concretă de a contesta un act ce constituie o ingerință în

drepturile sale *Bellet împotriva Franței*, pct. 36; *Nunes Dias împotriva Portugaliei* (dec.) în privința normelor privind citare de a compărea în instanță.

Totodată dreptul de acces la o instanță poate fi astfel supus, în anumite circumstanțe, unor restricții *legitime, cum ar fi termenele legale pentru prescripție* (*Stubbings și alții împotriva Regatului Unit*, pct. 51 -52), ordinele care stabilesc plata unei cauțiuni pentru garantarea cheltuielilor de judecată (*Tolstoi Miloslavsky împotriva Regatului Unit*, pct.62-67, cerința privind reprezentarea (*R.P. și alții împotriva Regatului Unit*, pct. 63-67).

În situația dată, apelanta putea formula cerere de repunere în termenul exercitării căii de atac, însă nu a formulat.

Curtea Europeană a Dreptului Omului a evidențiat că accesul la justiție trebuie să fie asigurat în mod efectiv și eficace. ***Principiul accesului liber la justiție implică și respectarea termenelor în care justițiabilii își pot exercita drepturile lor procesuale.***

Prin urmare, soluția instanței de apel este legală și întemeiată, și nu contravine prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, or în lipsa unei cereri de repunere în termen instanța nu a avut posibilitatea să se expună, însă prin lege apelantul era obligat să respecte prevederile art.116 din Codul de procedură civilă, deoarece a încălcat termenul legal de contestare a hotărârii cu apel de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, termen prevăzut de art. 362 alin.1) Codul de procedură civilă.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că, încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, Colegiul a și concluzionat de a respinge recursul și de a menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016.

În conformitate cu art. 427 lit. a) art. 428 Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

de c i d e :

Se respinge recursul declarat de avocatul Dorel Țurcan în interesele Manuelei Barzan.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de Barzan Manuela.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,

Ala Cobăneanu

judecători

Ion Druță

Dumitru Mardari

